

Hayranlıkla başlayan evlilikle noktalanmış bir serüven

Demet Taner, Haldun Taner'le ilk karşılaşmalarından ünlü yazarın aramızdan ayrıldığı güne kadar geçen zamanın günlüğünü yazmış bir ölçüde, etkileyici bir portre koymuş ortaya.

Haldun Taner'in eşi, değerli dost Demet Taner, 'Canlar Ölesi Değil Fotoğraflarla Haldun Taner'in Yaşamöyküsü' (*) kitabında, Taner'le hayranlıkla başlayan görüşmelerin aşka dönüştüğü, evlilikle noktalandığı bir serüveni anlatıyor.

Öykü sözünü yetersiz buldum, bu ilişkiye serüven kelimesi daha çok yakışır.

Demet Taner, eşinin ölümünden sonra kitaplarını yayımlamaktan onunla ilgili etkinlikler düzenlemeye kadar her şeyi gerçekleştirdi.

İlk sayfada anılara yol alan bir cümle:

'Birlikteyken uzun sabahlarda şakalaşır-dık. 'Bir gün seni yazacağım' derdim. Keyifle gülerdi. Kimse merak edip okumaz ki!'

Kitap arabaşlıklarla ilerliyor.

'İlk Gördüğüm An'da duygularımı şöyle özetliyor: "O an hep yaşanan ve birbirine benzeyen, önemsiz, boyutsuz ve yavan tek-düzelikten çıkıp bir anlam kazanıyor. Ve unutulmamak üzere belleğime yerleşiyor. **Kim olduğunu bilmiyorum. Ama farklı biri olduğunu anıyorum.**"

Demet Taner, ilk karşılaşmadan aramızdan ayrılıncaya kadar geçen zamanın günlüğünü yazmış bir ölçüde, etkileyici bir portre koymuş ortaya.

Satırlarda portrenin yanı sıra eski Moda yaşamından da, buluşmalarından da kesitler sunuluyor. Tanerlerin evini ziyaret ettiğinde evlilik tanımını bakın nasıl yapıyor:

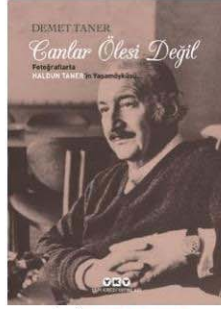
"Evlilik, diyordu, keman, piyano sonatına benzer. Mutlu olmak için kadın tıpkı piyano gibi nerede ön plana çıkacak, nerede arka planda kalacak çok iyi bilmelidir."

Haldun Taner için çok doğru bir saptama:

"Bana ilk çarpan özelliği akılcılığıydı. Duygulu, duyarlı bir akılcıydı."

Yazdıklarını yorumlarken sizin için yararlı olabilir bu saptama.

Birlikte yaptıkları geziler, birer edebiyat söyleşisine dönermiş. Başka yazarlar da anı-

(*) **Yapı Kredi Yayınları**

larmış.

Kitaba yazarın İstanbul tarifini almış, gerçekten İstanbul budur.

'Evinde' bölümünü 'Onunla Tanıdıklarım' izliyorum.

Dr. Müfide Küley'i ben de tanıdım. İstanbul Erkek Lisesi karşısındaki muayenehanesine gitmişim. Karın ağrıları, mide rahatsızlıkları için.

Hiç unutmadığım bir teşhiste bulunmuştu.

"Bak şimdi yazılar yazıyor-sun, midene bu kadar yüklen-me, mide/bağırsak hastalıkları-

nın çoğu, kafa hastalığıdır" demişti.

Bir yazımı bitiremediğimde, ağrılar içinde kıvrandığımda hep bu sözünü anımsarım.

'Onunla Tanıdıklarım' bölümünde, birçok **sanatçı**, bilim insanını anıyoruz.

Devekuşu Kabare çalışmalarında, 'Keşanlı Ali'nin yurtdışındaki temsillerinde yaşananları bize aktarıyor Demet Taner.

Kitabın 102'nci sayfasındaki bir fotoğraf anılar çizelgemi tamamlıyor.

Haldun Taner'in doğum gününde Cengiz Cıva çekmişti. Kimler var bu fotoğrafta:

Mete Uğur, Şükran Güngör, **Aydın Gün**, Haldun Taner, **ben**, Selçuk Erez, **Ayça Aktan**, Sevgi Sanlı, **Suna Uğur**, Demet Taner, **Yıldız Kenter**, Azra Gün, **Bilgi Kongar**, İrem Erez, **Mete Akyol**, Emre Kongar.

Evlenmeden önce Demet Taner'e gönderdiği bir mektuptan:

"Sana canım demek geliyor hep kalemi-min ucuna, ama can eğreti bir şey, ben senin çok kalıcı olmamı istiyorum."

Biyografisi şöyle bitiyor:

"Şimdi Beylerbeyi'ndeki Küplüce Mezarlığı'nda, atalarıyla birlikte yatıyor."

7 Mayıs 1986'da öldü.

Öldü mü?"

Bir büyük yazarı eşinden tanımak, anılar toplamında, yapıtlarına da yeni yaklaşımlar getirebilir.

Haldun Taner'i sevenlerin mutlaka okuması gereken bir kitap.